

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2005/39/EB

2005 m. rugsėjo 7 d.

iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 74/408/EEB dėl motorinių transporto priemonių sėdynių, jų įtvirtinimo įtaisų ir atramų galvai

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

turi būti įrengtos sėdynės, jų įtvirtinimo įtaisai ir atramos galvai, atitinkančios Direktyvos 74/408/EEB ⁽⁵⁾ nuostatas.

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

- (5) Kol Bendrijos tipo patvirtinimo sistema bus pradėta taikyti visų kategorijų transporto priemonėms, kelių eismo saugumui užtikrinti kitose nei M₁ kategorijos transporto priemonėse turėtų būti reikalaujama įrengti sėdynes ir sėdynių įtvirtinimo įtaisus, suderinamus su saugos diržų įtvirtinimo įtaisais.

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Tyrimai parodė, kad saugos diržų ir keleivių apsaugos sistemų naudojimas gali padėti iš esmės sumažinti mirties atvejų skaičių ir sužalojimo sunkumą įvykus avarijai, net ir apsvirtus transporto priemonei. Jų įrengimas visų kategorijų transporto priemonėse bus tikrai svarbus žingsnis į priekį didinant kelių eismo saugumą ir taip išsaugant gyvybes.
- (2) Saugos diržų įrengimas visose transporto priemonėse gali būti labai naudingas visuomenei.
- (3) 1986 m. vasario 18 d. rezoliucijoje dėl bendrų priemonių sumažinti kelių eismo įvykių skaičių, priimtoje vykdant Bendrijos kelių eismo saugumo programą ⁽³⁾, Europos Parlamentas pabrėžė, jog reikia nustatyti reikalavimą, kad segėti saugos diržus privalo visi keleiviai, įskaitant vaikus, išskyrus visuomeninėse transporto priemonėse. Todėl privalomai įrengiant saugos diržus ir (arba) keleivio apsaugos sistemas turi būti atsižvelgiama į skirtumą tarp visuomeninių autobusų ir kitų transporto priemonių.
- (4) Laikantis 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvos 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo ⁽⁴⁾, Bendrijos tipo patvirtinimo sistema buvo įgyvendinta tik visoms naujoms M₁ kategorijos transporto priemonėms nuo 1998 m. sausio 1 d. Todėl tik M₁ kategorijos transporto priemonėse, kurių tipas buvo patvirtintas po šios datos,

- (6) Direktyvoje 74/408/EEB jau numatytos visos techninės ir administracinės nuostatos, leidžiančios kitų nei M₁ kategorijos transporto priemonių tipo patvirtinimą. Todėl valstybėms narėms nereikia įvesti papildomų nuostatų.
- (7) Nuo 1996 m. birželio 17 d. Komisijos direktyvos 96/37/EB, derinančios su technikos pažanga Tarybos direktyvą 74/408/EEB ⁽⁵⁾, įsigaliojimo kelios valstybės narės jau nustatė, kad joje išdėstytos nuostatos yra privalomos ir tam tikroms kitoms nei M₁ kategorijos transporto priemonėms. Todėl gamintojai ir jų tiekėjai sukūrė atitinkamas technologijas.
- (8) Tyrimai parodė, kad įrengus saugos diržus į šonus atsuktose sėdynėse jose sėdintiems keleiviams neįmanoma užtikrinti tokio paties saugos lygio, kaip į priekį atsuktose sėdynėse. Saugumo sumetimais būtina uždrausti tokias sėdynes tam tikrų kategorijų transporto priemonėse.
- (9) Nuostatos, kuriomis M₃ kategorijos tam tikros klasės transporto priemonėse leidžiama naudoti į šonus atsuktas sėdynes su dviejuose taškuose įtvirtintais saugos diržais, taikomos laikinai, kol įsigalios Bendrijos teisės aktai, kuriais iš naujo išdėstoma Direktyva 70/156/EEB, o Bendrijos tipo patvirtinimai išplečiami visų transporto priemonių, įskaitant M₃ kategorijos, atžvilgiu.

⁽¹⁾ OL C 80, 2004 3 30, p. 6.⁽²⁾ 2003 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 91 E, 2004 4 15, p. 487), 2005 m. sausio 24 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 111 E, 2005 5 11, p. 33), 2005 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2005 m. liepos 12 d. Tarybos sprendimas.⁽³⁾ OL C 68, 1986 3 24, p. 35.⁽⁴⁾ OL L 42, 1970 2 23, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2004/104/EB (OL L 337, 2004 11 13, p. 13).⁽⁵⁾ OL L 221, 1974 8 12, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.⁽⁶⁾ OL L 186, 1996 7 25, p. 28.

- (11) Kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. gerinti kelių eismo saugumą nustatant privalomą saugos diržų įrengimą tam tikrų kategorijų transporto priemonėse, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir todėl to tikslo dėl veiksmų masto geriau siekti Bendrijos lygmeniu, Bendrija gali patvirtinti priemones pagal Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 74/408/EEB pakeitimai

Direktyva 74/408/EEB iš dalies keičiama taip:

1. 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„M₂ ir M₃ kategorijų transporto priemonės yra skirstomos į klases kaip apibrėžta 2001 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/85/EB dėl specialiųjų nuostatų dėl transporto priemonių, naudojamų keleiviams vežti ir be vairuotojo vietos turinčių daugiau kaip aštuonias sėdynes, I priedo 2 skirsnyje (*).“

(*) OL L 42, 2002 2 13, p. 1.“

- b) 2 dalis pakeičiama taip:

2. „Ši direktyva netaikoma į galą atsuktoms sėdynėms.“

2. Įterpiamas toks straipsnis:

„3a straipsnis

1. Draudžiama įrengti į šonus atsuktas sėdynes M₁, N₁, M₂ (III arba B klasės) ir M₃ (III arba B klasės) kategorijų transporto priemonėse.

2. 1 dalis netaikoma greitosios medicininės pagalbos automobiliams arba transporto priemonėms, išvardintoms Direktyvos 70/156/EEB 8 straipsnio 1 dalies pirmojoje įtraukoje.

3. 1 dalis netaikoma M₃ kategorijos transporto priemonėms (III arba B klasės), kurių techniškai leidžiama maksimali darbinė masė yra didesnė kaip dešimt tonų ir kuriose į šonus atsuktos sėdynės yra sugrupuotos transporto priemonės gale ir sudaro integruotą iki dešimties vietų turintį saloną. Tokioms į šonus atsuktoms sėdynėms būtina įrengti bent atramas galvai ir dviejuose taškuose tvirtinamus saugos diržus su įtempimo ribotuvu, kurių tipas patvirtintas pagal Tarybos direktyvą 77/541/EEB (*). Šių sėdynių saugos diržų tvirtinimo elementai turi atitikti Tarybos direktyvą 76/115/EEB (**).

Ši išimtis taikoma penkerius metus nuo 2005 m. spalio 20 d. Sukaupus patikimų statistikos apie avarijas duomenų ir toliau tobulinant atramų sistemas, išimties taikymo laiką galima pratęsti.

(*) OL L 220, 1977 8 29, p. 95. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

(**) OL L 24, 1976 1 30, p. 6. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 96/38/EB (OL L 187, 1996 7 26, p. 95).“

3. II priedas iš dalies keičiamas taip:

- a) 1.1 punktas pakeičiamas taip:

1.1. „Šio priedo reikalavimai netaikomi į galą atsuktoms sėdynėms arba bet kokioms prie tokių sėdynių pritvirtintoms atramoms galvai.“

- b) 2.3 punktas pakeičiamas taip:

2.3. „„Sėdynė“ – tai konstrukcija, kuri gali būti neatsiejama nuo transporto priemonės konstrukcijos arba atskira, su užbaigta apdaila, skirta vienam suaugusiam asmeniui sėdėti. Sąvoka aprėpia tiek atskirą sėdynę, tiek vienam asmeniui sėdėti skirtą kelia vietės neišardomos sėdynės dalį.

Atsižvelgiant į sėdynės atsukimą, sėdynė apibrėžiama taip:

2.3.1. „Į priekį atsukta sėdynė“ – tai sėdynė, kuri gali būti naudojama transporto priemonei judant ir kuri yra atsukta į transporto priemonės priekį taip, kad vertikali sėdynės simetrijos plokštuma sudaro mažiau negu + 10° arba - 10° kampą su vertikalia transporto priemonės simetrijos plokštuma;

2.3.2. „Į galą atsukta sėdynė“ – tai sėdynė, kuri gali būti naudojama transporto priemonei judant ir kuri yra atsukta į transporto priemonės galą taip, kad vertikali sėdynės simetrijos plokštuma sudaro mažiau negu + 10° arba - 10° kampą su vertikalia transporto priemonės simetrijos plokštuma;

2.3.3. „Į šoną atsukta sėdynė“ – tai sėdynė, kurios padėtis vertikali transporto priemonės simetrijos plokštumos atžvilgiu neatitinka nei pirmiau išdėstyame 2.3.1 punkte, nei pirmiau išdėstyame 2.3.2 punkte pateiktų apibrėžimų;“

- c) 2.9 punktas išbraukiamas;

4. III priedo 2.5 punktas pakeičiamas taip:

2.5. „„Sėdynė“ – tai konstrukcija, kuri gali būti pritvirtinta prie transporto priemonės konstrukcijos, kartu su jos apdaila ir įtvirtinimo elementais, skirta naudoti transporto priemonėje sėdėti vienam ar daugiau suaugusių asmenų.

Atsižvelgiant į sėdynės atsukimą, sėdynė apibrėžiama taip:

- 2.5.1. „Į priekį atsukta sėdynė“ – tai sėdynė, kuri gali būti naudojama transporto priemonei judant ir kuri yra atsukta į transporto priemonės priekį taip, kad vertikali sėdynės simetrijos plokštuma sudaro mažiau negu + 10° arba - 10° kampą su vertikalia transporto priemonės simetrijos plokštuma;
- 2.5.2. „Į galą atsukta sėdynė“ – tai sėdynė, kuri gali būti naudojama transporto priemonei judant ir kuri yra atsukta į transporto priemonės galą taip, kad vertikali sėdynės simetrijos plokštuma sudaro mažiau negu + 10° arba - 10° kampą su vertikalia transporto priemonės simetrijos plokštuma;
- 2.5.3. „Į šoną atsukta sėdynė“ – tai sėdynė, kurios padėtis vertikali transporto priemonės simetrijos plokštumos atžvilgiu neatitinka nei pirmiau minėtame 2.5.1 punkte, nei pirmiau minėtame 2.5.2 punkte pateiktų apibrėžimų.“
5. IV priedas iš dalies keičiamas taip:
- a) 1.1 punktas pakeičiamas taip:
- 1.1. „Šio priedo reikalavimai taikomi N_1 , N_2 ir N_3 kategorijų transporto priemonėms ir toms M_2 ir M_3 kategorijų transporto priemonėms, kurioms netaikomas III priedas. Išskyrus 2.5 punkto nuostatas, šie reikalavimai taip pat taikomi į šonus atsuktoms sėdynėms visų kategorijų transporto priemonėse.“
- b) 2.4 punktas pakeičiamas taip:
- 2.4. „Visos sėdynės, kurias galima nulenkti į priekį, arba turinčios užlenkiamus atlošus, turi automatiškai užsifiksuoti įprastoje padėtyje. Šis reikalavimas netaikomas sėdynėms, įmontuotoms į invalidų vežimėliams skirtą plotą M2 arba M3 kategorijos I, II arba A klasės transporto priemonėse.“

2 straipsnis

Igyvendinimas

1. Jei sėdynės, jų įtvirtinimo įtaisai ir atramos galvai atitinka šioje direktyvoje išdėstytus reikalavimus, nuo 2006 m. balandžio 20 d. valstybės narės:
- a) neatsisako tam tikram transporto priemonių tipui suteikti EB tipo patvirtinimą arba nacionalinį tipo patvirtinimą;
- b) nedraudžia registruoti, parduoti arba pradėti eksploatuoti naujų transporto priemonių.
2. Jei sėdynės, jų įtvirtinimo įtaisai ir atramos galvai neatitinka šioje direktyvoje išdėstytų reikalavimų, nuo 2006 m. spalio 20 d. valstybės narės naujo tipo transporto priemonėms:
- a) nebesuteikia EB tipo patvirtinimo;

b) atsisako suteikti nacionalinį tipo patvirtinimą.

3. Jei sėdynės, jų įtvirtinimo įtaisai ir atramos galvai neatitinka šioje direktyvoje išdėstytų reikalavimų, nuo 2007 m. spalio 20 d. valstybės narės:

- a) Direktyvos 70/156/EEB 7 straipsnio 1 dalies atžvilgiu naujų transporto priemonių atitikties liudijimus laiko nebegaliojančiais;
- b) atsisako duoti sutikimą registruoti, parduoti ir pradėti eksploatuoti naujas transporto priemones, išskyrus atvejus, kai taikomos Direktyvos 70/156/EEB 8 straipsnio 2 dalies nuostatos.

3 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus šios direktyvos įgyvendinimui iki 2006 m. balandžio 20 d. Jos nedėsdamos apie tai praneša Komisijai.
2. Jos taiko šias priemones nuo 2006 m. balandžio 21 d.
3. Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
4. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

5 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2005 m. rugsėjo 7 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

C. CLARKE